

متن پرسش

سلام خسته نباشید: سوال بنده اینست که خداوند مخلوقات را در کجا آفریده؟ داخل ذات یا خارج از ذات؟ اگر بگوییم خارج ذات، آیا این خارج ذات حادث است یا قدیم؟ اگر قدیم است که تعدد لاهوت بوجود می آید و اگر حادث است پس خود این حادث کجا خلق شده؟ (تسلسل می شود) اگر بگوییم داخل ذات خلق شده اند پس یعنی ذات محلی برای حوادث شده که به معنی حادث بودن ذات و نقص لاهوت مطلق است! تشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در وحدت شخصی وجود روشن می شود که جز حق در عالم نیست و تمام عالم، صورت علمی حضرت حق اند در حق، و خود او می خواهد علاوه بر نظر بر ذاتش، به آنچه در علم اوست، نظر بر اسماء خود هم داشته باشد. لذا به همان هایی که به صورت علمی در او هست، «وجود» می دهد تا حضرت حق در مرتبه ی مخلوقات نیز حاضر شود و این نیز در موطن حضور خدا در عالم محقق می شود و نه تنها بیرون از خدا نیست، بلکه با خلقت آنها تجلیات الهی نیز برای خدا و پیش خدا معنا می دهد. به همین جهت در قرآن بحث «حتی نعلم» به میان آمده است یعنی تا این که در موطن مخلوقات نیز می خواهد بداند. در این مورد خوب است به مباحثی که در «فص آدمی» شد و در کانال «ندای اندیشه» هست رجوع فرمایید. موفق باشید